

Vil du nå mere POV?

Sætter du pris på os? Støt POVs særlige mix af debat, ekspertanalyser og borgerjournalistik!

25 kr./md. →

50 kr./md. →

100 kr./md. →

POV. INTERNATIONAL
NYE STEMME, SYNSPUNKTER OG JOURNALISTIK - ONLINE HVER DAG - UGEBREV HVER FREDAG

Ny bog om Erdoğan's Tyrkiet er også bogen om Lasse Ellegaards Tyrkiet

af Lauritz Korfix Schultz

Publiceret 01/11/2019 i Bøger/Internationalt

BOG // ANMELDELSE — Den tidligere chefredaktør på Information, Lasse Ellegaard, er aktuell med bogen Gaven fra Gud – Erdoğan's Tyrkiet. Temperaturen på Tyrkiet bliver taget, men værket er også Ellegaards erindringer i lightudgave.

Pseudodemokratier med autokratiske semidiktatorer er opmærksomhedsskabende stof i dette kongerige. Putin, Orbán og Erdoğan er på mode – og med god grund. Deres store indflydelse er ikke kun gældende i de lande, de regerer; de påvirker også måden at tænke Vesteuropa på som demokratisk ide. De autokratiske ledere kommer til at stå som kontrastens modspil til egen samfundsindretning og får for en stund vesteuropæere til at glemme, at de vestlige demokratier også er under pres.

Det er således forbundet med stor behagelighed at anklage andre for at smide demokratiet ud med badevandet. Hvordan skulle vi ellers kunne sige, hvad ægte demokrati er, hvis ikke vi kunne pege moralske fingre ad Tyrkiet, Rusland, Polen og Ungarn? Hvad skulle Amnesty leve af, hvis det ikke var for despoternes undergravning af menneskerettigheder?

Det er de færreste, der virkelig forsøger at forstå i stedet for at skrive ud fra en fastlagt tese, hvor konklusionen er draget, inden de første linjer er påbegyndt. Den anstrengelse gør Lasse Ellegaard sig

---

Disse autokratier, som Tyrkiet i høj grad må siges at være blandt, kaster intellektuelle journalister med usædvanlig skriveløse sig lykkeligvis over. For nylig kom den Ungarnbaserede journalist Lasse Skytts bog om Órban, og nu har vi så fået et portræt af Tyrkiet med præsident Erdoğan som fungerende motor for bogens futtende fremdrift.

Den erfarne journalist Lasse Ellegaard, der har været på Information en menneskealder og dækket Mellemøsten med base i Ankara, har skrevet bogen *Gaven fra Gud – Erdoğans Tyrkiet*, der med sin blanding af biografi og analyse tegner et billede af, hvordan landet tager sig ud i dag.

Værket er udover at omhandle et af verdens pt. mest interessante lande en stor inspiration for yngre journalister.

Spørger du mig, er det de færreste, der virkelig forsøger at forstå i stedet for at skrive ud fra en fastlagt tese, hvor konklusionen er draget, inden de første linjer er påbegyndt. Den anstrengelse gør Lasse Ellegaard sig med *Gaven fra Gud – Erdoğans Tyrkiet*. Det er der både styrker og svagheder ved.

Erdoğan populær blandt tyrkere

Bogen er rig i sin diagnose af, hvordan det tyrkiske *demos* ser Erdoğan, snarere end det europæiske blik, der ellers altid er skildret i den danske dagspresse med den tyrkiske præsident i hovedrollen som populistisk demagog.

Ellegaard har klogt blik for den tyrkiske præsidents perspektiv:

“Erdoğan’s mål var aldrig at fremme pluralistisk rundkreds-pædagogik, der kunne opdrage til demokratisk bevidsthed i vælgerkorpset. Hans mål var at erobre staten og ændre status quo i en langstrakt dynamisk proces.”

Videre om Erdoğan’s mål skriver Ellegaard, at han ikke ville islamisere staten ”men med islam som katalysator (...) skabe en national selvbevidsthed.”

Ligeledes er det meget muligt, at Erdoğan har presset menneskerettighederne til det yderste, men det er med Merkel og EU, at Tyrkiet indgik en studehandel af en brutal aftale, som med en klækkelig sum penge til tyrkerne, og fri bevægelighed for nationens borgere i Schengen-lande, har holdt Europa fri for de mange flygtninge, der opholder sig i Tyrkiet. ”

I den henseende har Erdoğan handlet i sit lands interesse, ganske som EU har handlet i Europas. Det er en vinkel, som ikke har fået nok opmærksomhed i dansk presse.

“

Tyrkerne ser ham som en politiker i øjenhøjde, der har udbygget infrastrukturen og sikret billig energiforsyning blandt andet gas fra Rusland, som tyrkerne importerer i stor stil

---

I det præsidentielle autokrati som Tyrkiet er, er præsident Erdoğan populær, fordi han forstår folket og selv er en del af det. Tyrkerne ser ham som en politiker i øjenhøjde, der har udbygget infrastrukturen og sikret billig energiforsyning, blandt andet gas fra Rusland, som tyrkerne importerer i stor stil.

Erdoğan nyder altså stor popularitet blandt den tyrkiske befolkning. Han har givet dem deres stolthed over at være tyrkere tilbage. Det viser fx et citat fra en højtstående kommunikationsmedarbejder, der arbejdede i partitoppen, som ifølge Ellegaard dog ikke var ukritisk i sit syn på præsidenten:

Ifølge Ellegaard har Erdoğan skabt to samfundsspør: 1) "En islamisk modernitet med bred intellektuel basis i de nye universiteter og tænketanke" og 2) "en markedsøkonomi, der har skabt nye arbejdspladser".

Som Ellegaard skriver om den tyrkiske præsident: "han er fortrolig med den kollektive bevidstheds traume efter tabet af national værdighed som tilbagestående europæisk udkant."

Erdoğan kom til magten i 2002 og ville bekæmpe fattigdom, forbud og korruption. Hans popularitet skal ses i lyset af det Tyrkiet, han overtog: Tårnhøj inflation og ungdomsarbejdsløshed en masse. Paradoksalt da han selv er ganske korrupt.

Han har indskrænket borgeres rettigheder, minimeret ytrings- og pressefriheden. Han er gennem Ellegaards kilder fremstillet som en Pia Kjærsgaard-agtig skikkelse, der kunne være rar at holde jul med (hvis han ellers holdt jul), og som med garanti er en god bedsteforælder, men som heller ikke er bange for at svinge kniven.

Bogen fortæller således historien om et tidligt politisk talent, der blev Istanbuls overborgmester som 40-årig. Man får det indtryk, at der i høj grad skete noget med byen på hans vagt:

"Erdoğan begyndte sin borgmesterperiode med at fyre de kommunale afdelingschefer for renovation, vandforsyning, elværker, infrastruktur og offentlig transport og satte sit eget hold af loyale teknokrater, der sådan set ikke var mindre korrupte, men langt mere effektive. På den måde fik han på kort tid løst storbyens problemer med el- og vandforsyning, afhjulpet det enorme affaldsproblem og lindret de timelange, ulidelige trafikpropper ved anlæg af 50 trafik- og gangbroer, underføringer og ringveje suppleret med udbredninger af det hullede gadenets belægning. Introduktion af naturgas reducerede forureningen fra kulfyrede karréer, og undervejs fik han nedbragt Istanbuls gældtyngede økonomi med to milliarder dollars og investeret fire milliarder i byfornyelse, infrastruktur og miljøvenlige energiforsyning."

Igen: Meritter, der sjældent når ind ad danskens brevsprække med morgenavisens friske sværte.

Også Ellegaards Tyrkiet

Gaven fra Gud – Erdoğan's Tyrkiet er ikke kun en bog om landet på den anatolske højslette. Den handler også om Lasse Ellegaards og dennes virke som korrespondent i Tyrkiet i 1990'erne og frem. Det er med til at skabe en personlig bog om Tyrkiet.

Den tyrkiske præsidents rolle holder således samtale med Ellegaards dækning af Tyrkiet:

"Et tilbageblik på min valgdækning dengang genlæses som et melankolsk ekko af Erdoğan's aktuelle retorik, blot med den forskel, at det i 1995 var hans mere lavmælte og moderate medkæmper og forgænger som præsident, Abdullah Gül, der talte med radikalt islamiske udråbstegn."

Eller:

"Nattevagten i forhallen ser fjernsyn bag sin skranke. Denne aften er det ham, der plejer at bomme en smøg, når jeg kommer og går. Vi er blevet en slags venner, så jeg byder ham fra pakken, før han når at spørge. Han nupper fire med psykologisk sans for min indre tærskel – tilpas få til, at jeg ikke synes, det er for mange, men nok til at få ham igennem natten. Han ved, at jeg ved, at han kan se frem til en lang vat med en tung lærebog og dårlige B-film på mini-tv'et."

“

Her er mere nerve end retning og mere
fortælleglæde fra start snarere end at folde
begrebsapparater ud så store som tekopper.
Bogen bygger på, hvad Ellegaard har læst, set,
hørt og skrevet om Tyrkiet, hvilket adskiller sig
fra en forskers udlægning i landet

Og for at nagle pointen fast: Ellegaard legitimerer sit valgt om at blive korrespondent i Ankara, da han fortæller, at han selv valgte at forlade chefredaktørstolen på Information og tog til Tyrkiet, fordi han

og historikeren og gerne vil fortælle de ryg, han selv har hørt andre tale om, så jeg ikke ved om mig om. Sladder interesserer mig ikke. Men sikkert er det, at denne bog ikke kun handler om Tyrkiet.

Det betyder, at man undervejs er lidt i tvivl om bogens retning og præmis. Er det Ellegaards dækning, er det Erdoğan, eller Tyrkiet mere generelt der er motoren i bogen?

“

Styrken ved bogen er nutidens Tyrkiet, for det er dér, Ellegaard har de mest interessante kilder og kan beskrive hændelsesforløb mere nuanceret end afsnittene om landets historie, der er en anelse tørre

En forsker ville have kridtet banen tydeligere op.

Det bliver dermed tydeligt, at bogen er skrevet af en journalist.

Her er mere nerve end retning og mere fortælleglæde fra start snarere end at folde begrebsapparater ud så store som tekopper. Bogen bygger på, hvad Ellegaard har læst, set, hørt og skrevet om Tyrkiet, hvilket adskiller sig fra en forskers udlægning i landet. Styrken ved bogen er nutidens Tyrkiet, for det er dér, Ellegaard har de mest interessante kilder og kan beskrive hændelsesforløb mere nuanceret end afsnittene om landets historie, der er en anelse tørre.

Bogen er et overflødhedshorn af viden om Tyrkiet, men mangler desværre, at stoffet er mere struktureret. Afsnittene i bogen hænger ikke altid lige godt sammen; det er svært at mærke den røde tråd. Pludselig er vi tilbage i 1990'erne.

Snart er vi i nutiden for ikke at tage historiske digressioner længere tilbage i tiden. Ofte med uvished om, hvorfor netop det er med, andet end det var der Ellegaard dækkede Tyrkiet. Der bliver skrevet om begivenheder og personer, man som læser ikke altid er klar over, hvorfor der berettes om i forhold til den samlede fortælling. Kapitlerne bærer også præg af citater, man ikke altid er ved, hvem er afsender på, før man læser langt tilbage.

Bogen er fint forsynet med personregister og en oversigt over de væsentlige tyrkiske partier, der sjældent berettes om i danske medier. *Gaven fra Gud* er endvidere udstyret med informative fodnoter med forklaringer af organisationer, forkortelser mv., der ikke vil være den almindelige læser bekendt.

En svipser er dog gået gennem redigeringen. Putin er ikke mig bekendt en vestlig leder, som det påstås.

Lasse Ellegaard – Gaven fra Gud – Erdoğan's Tyrkiet.

240 sider. 299,95 kroner.

Udkom 31. oktober 2019 på forlaget Gyldendal.

Foto: Flickr

FACEBOOK

TWITTER

LINKEDIN

PINTEREST

TAGS:

ANGELA MERKEL

EU

LASSE ELLEGAARD

RECEP ERDOĞAN

DU KAN MÅSKE OGSÅ VÆRE INTERESSERET I FØLGENDE:

26/11/2019

Alle har ret til at reparere et fedt køkken

POV BUSINESS // GRØN
OMSTILLING – Ny lovgivning,
der kommer fra EU, er en sejr til

22/10/2019

Alting flyder i den højspændte Brexit-politik

KOMMENTAR // BREXIT –
“Alting flyder” ifølge den græske
filosof Heraklit og som han
forklarende også

18/10/2019

Brexit er fuld af uvished for spanske virksomheder

BREXIT // SPANIEN – Brexit
bliver en drøj omgang for spanske
virksomheder. På den iberiske
halvø

LAURITZ KORFIX SCHULTZ | SENESTE ARTIKLER

Lauritz Korfix Schultz, født 1989. Er cand.mag. i dansk og historie og arbejder som gymnasielærer og freelancejournalist.
Kan du lide hvad du læser? Så støt Lauritz' skriveløse på Mobile Pay 60691117.

Kontakt: lauritzkorfix snabela gmail.com

M E S T L Æ S T E

Vi har vidst det i mange år: Tidspres smadrer medarbejdernes nervesystem

af Thomas Milsted | posted on December 3, 2019 | under
Arbejdsmarked, POV Business

Kvinden på bænken er nogens mor - Maries historie

af Mai Trosborg Rasmussen | posted on November 30,
2019 | under Essays, Liv & Mennesker

Hele jobcentersystemet må laves om - det nedbryder syge mennesker

af Maj Thorsen | posted on November 27, 2019 | under
Danmark, Politik & Samfund

POV ABONNENT

POV INSTAGRAM

POV har ingen betalingsmur, vi er uafhængige og non-profit - men vi har brug for hjælp. Kan du støtte vores arbejde?